

Severné more



„Húf sledov na ľavoboku!“ oznámila čajka na stráži, a krdel' z Majáka z červeného piesku túto správu prijal so škrekotom úľavy.

Leteli bez prestávky už šesť hodín, a aj keď ich vodiace čajky viedli prúdmi tepleho vzduchu, vďaka ktorému sa im príjemne plachtilo nad oceánom, potrebovali načerpať nové sily, a na to nie je nič lepšie než napchať sa dosýta sledmi.

Prelietavali ponad ústie, kde sa rieka Labe vlieva do Severného mora. Z výšky videli lode, zoradené jednu za druhou, akoby boli trpezlivými a disciplinovanými vodnými živočíchmi, ktoré čakajú na to, kedy budú môcť vyraziť na otvorené more a nabrať kurz do všetkých prístavov planéty.

Kenga, čajka so striebřistým perím, mimoriadne rada pozorovala vlajky na lodiach, pretože vedela, že každá z nich predstavuje nejaký spôsob reči, že pomenúva tie isté veci rozličnými slovami.

„Ľudia to majú ťažké. Zato my, čajky, škriekame na celom svete rovnako,“ vysvetľovala raz Kenga jednej svojej spoluletiacej kolegyni.

„Presne tak. A najpozoruhodnejšie je, že niekedy si dokonca aj rozumejú,“ odškriekala uvedená spolucestujúca.

Za líniou pobrežia bola krajina čoraz zelenšia. Bola to jedna obrovská lúka, na ktorej sa vynímali čriedy oviec pasúce sa v tieni hrádzí a lenivých lopatiek veterných mlynov.



Podľa pokynov vodiacich čajok krdel' z Majáka z červeného piesku nasadol na prúd studeného vzduchu a strmhlav sa vrhol na húf sled'ov. Stodvadsať tiel prevrtalo hladinu ako šípy, a keď sa vynorili, každá čajka držala v zobáku sled'a.

Chutné slede. Lahodné a tučné. Presne to, čo potrebovali, aby si dobili energiu skôr než vyrazia ďalej, až do Den Helderu, kde sa k nim pripojí krdel' z Frískych ostrovov.

Podľa letového plánu mali potom pokračovať až do Calaiskej úžiny a Lamanškého prielivu, kde ich privítajú krdle zo zátoky rieky Seiny a Saint-Malo, s ktorými poletia spolu, až kým nedosiahnu oblohu Vizcaye.

Vtedy ich už bude asi tisíc, a keď sa pridajú skupinky z Belle Ile, Oléronu, z mysu Machichaco, Ajo a Peñas, budú ako neustále sa zväčšujúci rýchly striebřistý oblak. Keď všetky čajky z poverenia mora a vetrov preletia ponad Vizcayu, môže sa začať veľké zhromaždenie čajok Baltického i Severného mora a Atlantiku.

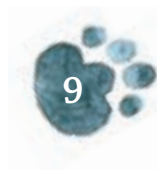
To by bolo pekné stretnutie. O tom premýšľala Kenga, zatiaľ čo dojedala svojho tretieho sled'a. Ako po ostatné roky, vypočuli by si zaujímavé príbehy, najmä tie, ktoré by rozprávali čajky z mysu Peñas, neúnavné cestovateľky, ktoré občas zaletia až na Kanárske ostrovy alebo na Kapverdy.

Samičky ako ona by sa oddávali veľkým hodom plným sardiniek a kalmárov, zatiaľ čo samčekovia by na kraji útesu pripravovali hniezda. Do nich by nakládli vajička, vysedeli by ich, chránili pred akýmkoľvek nebezpečenstvom, a keď by vtáčatkám narástli prvé odolnejšie pierka, nastala by najkrajšia časť cesty: naučiť ich lietať po vizcayskej oblohe.

Kenga ponorila hlavu, aby ulovila štvrtého sled'a, a preto nepočula poplašný škrekot, ktorý otriasol vzduchom:

„Nebezpečenstvo na pravoboku! Okamžite odlietame!“

Keď Kenga vytiahla hlavu z vody, ocitla sa osamotená uprostred bezhraničného oceánu.



Veľký čierny tučný kocúr



„Je mi veľmi ľúto, že ťa musím nechať samého,“ povedal chlapec hladkajúc po chrbte veľkého čierneho tučného kocúra.

A potom ďalej strkal veci do ruksaka. Zobral kazetu skupiny Pur, jednej z jeho najobľúbenejších, vložil ju dnu, zaváhal, vybral ju a nevedel, či ju má strčiť do ruksaka alebo nechať na stolčeku. Bolo ťažké rozhodnúť sa, čo si na prázdniny vziať so sebou a čo nechať doma.

Veľký čierny tučný kocúr ho sústredene pozoroval sediac na okennom parapete, jeho najobľúbenejšom mieste.

„Zbalil som si plavecké okuliare? Zorba, nevidel si ich? Nie. Nevieš, ktoré to sú, pretože nemáš rád vodu. Nevieš, o čo prichádzaš. Plávanie je jedným z najzábavnejších športov. Dáš si keksík?“ ponúkol ho chlapec a zobral škatuľu s keksami pre mačky.

Ponúkol mu viac než štedrú porciu a veľký čierny tučný kocúr začal prežívať pomaly, aby si predĺžil potešenie. Aké lahodné, chrumkavé keksy s rybacou príchuťou!

„Je to dobrý chlapec,“ pomyslel si kocúr s plnou papuľou. „Akože dobrý chlapec? Je najlepší!“ opravil sa, keď prehltal.

Zorba, veľký čierny tučný kocúr, mal veľmi dobrý dôvod rozmýšľať takto o chlapcovi, ktorý nielenže míňal celé mesačné vreckové na lahodné keksy, ale ešte mu aj pravidelne čistil škatuľu s podstielkou, kde si kocúr uľavoval, a vzdeľoval ho tým, že mu rozprával o dôležitých veciach.

Trávievali spolu mnoho hodín na balkóne, pozorujúc neutíchajúci ruch hamburského prístavu a vtedy, napríklad, mu chlapec rozprával:

„Vidíš tú loď, Zorba? Vieš, odkiaľ prichádza? Nuž, z Libérie, čo je veľmi zaujímavá africká krajina, pretože ju založili ľudia, ktorí boli predtým otrokmi. Keď vyrastiem, budem kapitánom na veľkej plachetnici a pôjdem do Libérie. A ty pôjdeš so mnou, Zorba. Budeš výborným námorným kocúrom. Tým som si istý.”

Tak ako všetci chlapci z prístavu, aj on sníval o tom, že bude cestovať do ďalekých krajín. Veľký čierny tučný kocúr ho počúval a priadol, aj on sa videl na palube plachetnice brázdiacej oceány.

Áno. Veľký čierny tučný kocúr mal chlapca veľmi rád a nezabúdal, že mu vďačí za život.

Zorba sa k tejto podlžnosti dostal presne v deň, keď opustil košík, ktorý mu, spolu so siedmimi súrodencami, slúžil ako príbytok.

Mlieko ich matky bolo teplunké a sladké, ale on chcel ochutnať jednu z tých rybacích hláv, ktoré ľudia z trhoviska dávali veľkým mačkám. Nie, nechcel ju zjesť celú, chcel ju odvliecť do košíka a tam zamňaučať na svojich súrodencov:

„Prestaňte už vyciavať našu úbohú matku! Nevidíte, aká je vyziabnutá? Dajte si rybu, to je riadna potrava pre prístavné mačky.“

Pár dní predtým, ako opustil košík, mu matka vážne zamňaučala: „Si vrtký a bystrý, to je dobre, ale musíš si dávať pozor na pohyby a nevychádzať z košíka. Zajtra alebo pozajtra prídu ľudia a rozhodnú o osude teba a tvojich súrodencov. Iste vám dajú sympatické mená a budete pravidelne dostávať potravu. Je veľkým šťastím, že ste sa narodili v prístave, pretože tu majú mačky radi a ochraňujú ich. Jediné, čo od nás ľudia očakávajú, je to, že sem nepustíme krysy. Áno, synak. Byť prístavným kocúrom je veľké šťastie, ale ty si musíš dávať pozor, pretože v sebe

máš niečo, čo ti môže spôsobiť problémy. Ak sa pozrieš na súrodencov, uvidíš, že všetci sú siví a majú kožuch pruhovaný ako tiger. Ty si sa však narodil úplne čierny, s výnimkou toho malého bieleho pramienka, ktorý ti žiari pod špičkou brady. Niektorí ľudia si myslia, že čierne mačky prinášajú smolu, a preto, synak, neopúšťaj košík.“

Ale Zorba, ktorý bol v tom čase už ako malá guľôčka uhlia, odišiel z košíka. Chcel ochutnať tie rybacie hlavy. A tiež chcel tak trochu vidieť svet.

Ďaleko však nedošiel. Cupkajúc k stánku s rybami s poriadne vztýčeným a kmitajúcim chvostom prešiel popred veľkého vtáka, ktorý podriemkaval s naklonenou hlavou. Bol to veľmi škaredý vták s obrovským hrvoľom pod zobákom. Malý čierny kocúrik náhle ucítil, ako sa mu labky vzdávajú od zeme a nechápajúc, čo sa deje, zrazu robil vo vzduchu kotrmelce. Spomenul si na jednu z prvých lekcií svojej matky, našiel si miesto, kam by mohol dopadnúť na všetky štyri labky, no dolu ho čakal ten vták s otvoreným zobákom. Spadol do hrvoľa, ktorý bol tmavý a príšerne smrdel.

„Pusti ma! Pusti ma!“ mňaukal zúfalo.

„No toto? Tak ty vieš rozprávať,“ zaškriekal vták bez toho, aby otvoril zobák. „Čo si za potvoru?“

„Bud' ma pustíš alebo ťa poškriabem!“ zamraučal výhražne.

„Domnievam sa, že si žaba. Si žaba?“ opýtal sa vták so stále zatvoreným zobákom.

„Dusím sa, ty hlúpy vták!“ kričal kocúrik.

„Áno. Si žaba. Čierna žaba. To je zvláštne.“

„Som kocúr a som rozzúrený! Pust' ma, inak to oľutuješ!“ mňaukal malý Zorba a obzeral sa, kam by v tom tmavom hrvoľe mohol zatnúť svoje pazúriky.

„Myslíš, že nepoznám rozdiel medzi kocúrom a žabou? Kocúri sú chlpatí, rýchli a voňajú ako papuče. Ty si žaba. Raz som zjedol niekoľko žiab a neboli zlé, ale boli zelené. Počuj, nie si ty náhodou jedovatá žaba?“ ustarostene zaškriekal vták.

„Áno! Som jedovatá žaba, a navyše prinášam smolu!“

„To je ale dilema! Raz som zhltol jedovatého ježka a nič sa mi nestalo. To je ale dilema! Mám ťa prehltnúť alebo vyplúť?“ meditoval vták, ale už nič viac nezaškriekal, pretože sa otriasol, zatrepotal krídlami a nakoniec zobák otvoril.

Malý Zorba, celý oslintaný, vystrčil hlavu a zoskočil na zem. Vtedy zbadal chlapca, ako drží vtáka pod krkom a trasie ním.

„Čo si slepý, ty sprostý pelikán? Pod' sem, kocúrik. Takmer si skončil v bruchu tejto paskudy,“ povedal chlapec a zobral ho do náručia.

A tak sa začalo to priateľstvo, ktoré trvalo už päť rokov.

Zo spomienok ho vytrhol chlapcov bozk na hlavu. Videl, ako si na plecيا dáva batoh, ako kráča až ku dverám a tam sa ešte raz rozlúči.

„Uvidíme sa o štyri týždne. Budem na teba myslieť každý deň, Zorba. Sľubujem.“

„Zbohom, Zorba! Zbohom, tučko!“ rozlúčili sa aj chlapcovi dvaja mladší bratia.

Veľký čierny tučný kocúr počul, ako zamkli dvere na dva západy a utekal k oknu do ulice, aby sa na svoju adoptívnu rodinu pozrel skôr, než odíde.

Veľký čierny tučný kocúr sa radostne nadýchol. Celé štyri týždne bude pánom domu. Nejaký rodinný priateľ sem každý deň príde, aby mu otvoril konzervu s jedlom a vyčistil mačací záchod. Štyri týždne bude leňošiť v kreslách, posteľiach, alebo chodiť na balkón, liezť po streche, skákať odtiaľ na konáre starého gaššana a zliezať po ňom na vnútorné nádvorie, kde sa zvykne stretávať s inými miestnymi mačkami. Nebude sa nudiť. V žiadnom prípade.

Takto rozmýšľal Zorba, veľký čierny tučný kocúr, pretože netušil, čo sa mu udeje v najbližších hodinách.